

Spis treści

WSTĘP	9
1. ROLA WŁADZ CYWILNYCH, SPOŁECZEŃSTWA I SIŁ ZBROJNYCH W TWORZENIU BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO	13
1.1. Zakres zadań władz cywilnych w zakresie bezpieczeństwa oraz dziedziny wymagające pomocy sił wojskowych	13
1.1.1. Zadania władz cywilnych w dziedzinie ochrony porządku konstytucyjnego	15
1.1.2. Zapewnienie bezpieczeństwa kulturowego	18
1.1.3. Edukacja na rzecz bezpieczeństwa	20
1.1.4. Zapewnienie funkcjonowania organów władzy i administracji w warunkach pokoju, kryzysu i wojny	21
1.1.5. Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego	24
1.1.6. Ochrona życia i zdrowia ludzi oraz ochrona dóbr i środowiska przed negatywnymi skutkami działalności człowieka i sił natury, w tym zapewnienie materialnych i duchowych warunków przetrwania	26
1.1.7. Ochrona gospodarki i infrastruktury ekonomicznej kraju	30
1.1.8. Zintegrowane zarządzanie granicą państwową	32
1.1.9. Ochrona obszarów, obiektów, urządzeń i transportów ważnych dla obronności, interesów gospodarczych państwa, bezpieczeństwa publicznego i innych ważnych interesów państwa	36
1.2. Potrzeby i udział społeczeństwa w tworzeniu bezpieczeństwa narodowego	41
1.2.1. Potrzeby społeczeństwa w zakresie bezpieczeństwa narodowego	42
1.2.2. Udział społeczeństwa w tworzeniu bezpieczeństwa narodowego	51
1.2.3. Wyzwania dla wsparcia wojskowego, wynikające z potrzeb oraz udziału społeczeństwa w tworzeniu bezpieczeństwa narodowego	53
1.3. Właściwości i wartości organizacji wojskowej państwa	54
1.3.1. Cechy i wartości organizacji wojskowej państwa	56
1.3.2. Wartości, jakie wnosi organizacja wojskowa dla współczesnego państwa, narodu, społeczeństwa i obywatela	63
1.4. Misje i funkcje sił zbrojnych	65
2. DOŚWIADCZENIA HISTORYCZNE ORAZ OBECNY STAN PRAWNO-ORGANIZACYJNY W ZAKRESIE WOJSKOWEGO WSPARCIA WŁADZ CYWILNYCH I SPOŁECZEŃSTWA W POLSCE	68
2.1. Aspekty prawne i organizacyjne wojskowego wsparcia władz cywilnych i społeczeństwa w II Rzeczypospolitej i w okresie drugiej wojny światowej	68
2.1.1. Asystencja	70
2.1.2. Akcje przeciwstrajkowe	76
2.1.3. Wojskowe wsparcie władz cywilnych i społeczeństwa w przygotowaniu i podczas wojny obronnej	79
2.1.4. Wojskowe wsparcie w warunkach okupacji	90
2.2. Aspekty prawne i organizacyjne wojskowego wsparcia władz cywilnych i społeczeństwa po drugiej wojnie światowej	93
2.2.1. Odbudowa kraju ze zniszczeń wojennych	94

2.2.2. Udział wojska w przeciwdziałaniu i likwidacji skutków klęsk żywiołowych i ratownictwie	97
2.2.3. Wojskowe wsparcie w dziedzinie bezpieczeństwa publicznego – „pomoc prawnu”	99
2.3. Obecny stan rozwiązań prawno-organizacyjnych w Polsce	101
2.3.1. Organizacja Ministerstwa Obrony Narodowej i jednostek podległych na rzecz realizacji zadań wojskowego wsparcia władz cywilnych i społeczeństwa	102
2.3.2. Ochrona ludności, środowiska i dóbr kultury	104
2.3.3. Wojskowe wsparcie na rzecz ratownictwa	108
2.3.4. Bezpieczeństwo i porządek publiczny	110
2.3.5. Zabezpieczenie funkcjonowania organów władzy i ważnych instytucji publicznych	112
2.3.6. Ochrona obiektów	112
2.3.7. Zintegrowane zarządzanie granicą państwową	116
2.3.8. Pomoc humanitarna	117
2.3.9. Wsparcie działań służb specjalnych	118
2.3.10. Edukacja na rzecz bezpieczeństwa	119
2.4. Synteza doświadczeń i kierunki zmian wojskowego wsparcia władz cywilnych i społeczeństwa w obecnych uwarunkowaniach bezpieczeństwa narodowego	120
3. ROZWIĄZANIA INNYCH PAŃSTW I NATO – STAN OBECNY I KIERUNKI ROZWOJU	122
3.1. Stany Zjednoczone Ameryki Północnej	124
3.2. Republika Federalna Niemiec	135
3.3. Rola NATO w wojskowym wsparciu władz cywilnych i obronie bazy krajowej państw Sojuszu i partnerskich	143
3.3.1. Pojmowanie wsparcia władz cywilnych w NATO	143
3.3.2. Wojskowe wsparcie dla innych ministerstw (podczas klęsk, katastrof i zakłóceń działania służb cywilnych)	144
3.3.3. Wojskowe wsparcie siły prawa cywilnego (wsparcie przestrzegania prawa)	146
3.3.4. Organy i mechanizmy koordynacji wojskowego wsparcia zagranicznego (ONZ, UE, NATO)	151
4. KONCEPCJA WOJSKOWEGO WSPARCIA WŁADZ CYWILNYCH I SPOŁECZEŃSTWA	161
4.1. Założenia i rekomendacje do budowy docelowego modelu wojskowego wsparcia władz cywilnych i społeczeństwa w Polsce	161
4.1.1. Założenia postulowanego modelu wsparcia	161
4.1.2. Rekomendacje do transformacji sił wojskowych, zwiększającej zdolności udzielania wsparcia	170
4.2. Organizacja władzy i administracji cywilnej na rzecz realizacji celów bezpieczeństwa narodowego	176
4.2.1. Zapewnienie bezpieczeństwa jako zadanie administracji publicznej o charakterze uniwersalnym i ogólnopaństwowym	176
4.2.2. Założenia i zasady organizacji administracji publicznej na rzecz realizacji celów bezpieczeństwa	180
4.2.3. Organizacja nadrzędnego podsystemu kierowania bezpieczeństwem narodowym	182
4.2.4. Organizacja zarządzania na poziomie wykonawczym	188
4.3. Zakres i zasady użycia sił zbrojnych we wsparciu władz cywilnych i społeczeństwa	193
4.4. Koordynacja wojskowego wsparcia władz cywilnych i społeczeństwa na poszczególnych szczeblach administracji	200

5. STRATEGIA OSIĄGANIA DOCELOWEGO MODELU WOJSKOWEGO WSPARCIA WŁADZ CYWILNYCH I SPOŁECZEŃSTWA	213
5.1. Zakres regulacji prawnych	214
5.1.1. Aktualny stan prawny wojskowego wsparcia władz cywilnych i społeczeństwa – ocena i wnioski	215
5.1.2. Kierunki dostosowania systemu prawnego dla potrzeb wojskowego wsparcia władz cywilnych i społeczeństwa	220
5.2. Doskonalenie organizacji władz cywilnych na potrzeby współpracy z siłami wojskowymi	224
5.3. Dostosowanie sił zbrojnych do realizacji zadań w zakresie wojskowego wsparcia władz cywilnych i społeczeństwa	226
5.3.1. Prawo i doktryna	226
5.3.2. Doskonalenie organizacji sił wojskowych	231
5.3.3. Kształcenie w uczelniach wojskowych	235
5.3.4. Doskonalenie w zakresie wyposażenia	238
5.3.5. Szkolenie wojsk i ćwiczenia	239
 BIBLIOGRAFIA	 242